

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
Factors Influencing the lifestyle behavior of students at
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon according to
the sufficiency economy philosophy.

ปวีณา จารุศิริ
ภาวิณี อุ่นวัฒนา
ศุภวารรณ กุศลธรรมรัตน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
Factors Influencing the lifestyle behavior of students at
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon according to
the sufficiency economy philosophy.

ปวีณา จารุศิริ
ภาวิณี อุ่นวัฒนา
ศุภวรรณ กุศลธรรมรัตน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีเพื่อศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2563 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2564 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาซึ่งเป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ 2) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาสำหรับข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง รายได้ครอบครัวต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) อยู่ที่ 3,001 – 6,000 บาทต่อเดือน และนักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านในระหว่างการเรียน ในด้านของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความรู้ ปานกลาง และเมื่อจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีข้อมูลด้านประชากรศาสตร์แตกต่าง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่แตกต่างกัน ด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ : พฤติกรรม การดำเนินชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research aimed to study the lifestyle behavior of students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon according to the Sufficiency Economy Philosophy. To study the factors influencing the lifestyle behavior of students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon according to the Sufficiency Economy Philosophy. Data collection was conducted between October 2020 and September 2021. It was a survey research using questionnaires. It consists of 4 parts: 1) general information of students, which are demographic characteristics, 2) knowledge and understanding of the Sufficiency Economy Philosophy, 3) lifestyle behavior according to the Sufficiency Economy Philosophy, and 4) the students' opinions on the adoption of the Sufficiency Economy Philosophy. Sufficiency Economy Philosophy is applied in life. The sample group in the research was students of the University of Technology. The data were analyzed using descriptive statistics for demographic characteristics.

The results showed that Demographic data of students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon found that most of them were female, aged 20 years, studying at the Faculty of Business Administration in the 3rd year. Most of their parents were employed. Family income per month is 20,001 – 30,000 baht, there are expenses per month. (Students only) is 3,001 – 6,000 baht per month and most students live at home during their studies. in the field of knowledge Understanding of Sufficiency Economy Philosophy Student at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon most have knowledge Understanding of Sufficiency Economy Philosophy, knowledge level is moderate, and when classified according to demographic data show that Students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon with different demographic data, knowledge and understanding of sufficiency economy philosophy Life behaviors according to the Sufficiency Economy Philosophy of students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon overall and in each aspect at a high level They can be sorted in descending order of average as follows: Moral conditions, reasonableness, good immunity, moderation and knowledge conditions respectively.

Keywords: Behavior Lifestyle Sufficiency Economy Philosophy

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 20,000.00 บาท คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะศิลปศาสตร์ ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ขอขอบคุณท่านคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคพันธ์ ศาลาทอง ที่ได้ผลักดันจนเกิดงานวิจัยนี้ อีกทั้งขอขอบคุณบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัยจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	3
1.4 สมมติฐานงานวิจัย	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	18
2.3 ประวัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	22
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	29
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	30

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4. ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	32
4.2 ผลการวิเคราะห์วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	35
4.3 ผลวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	35
4.4 ผลวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	39
4.5 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	44
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	61
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	62
5.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินชีวิต	67
5.4 ข้อเสนอแนะ	68
5.5 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
บทที่ 3	
3.1 เกณฑ์ในการประเมินจากค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์ในแบบสอบถาม แบบ Likert Scale 5 ระดับ	29
บทที่ 4	
4.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
4.2 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	35
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ	36
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ	36
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา	37
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	37
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	38
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	38
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)	39
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา	39
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม	40
4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล	41
4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	42
4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้	42
4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	43
4.17 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ	44
4.18 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอายุ	45
4.19 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ	46
4.20 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล	47
4.21 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.22 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา	48
4.23 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ	49
4.24 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้	50
4.25 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	51
4.26 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ	52
4.27 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล	53
4.28 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	53
4.29 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.30 การศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	54
4.31 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	55
4.32 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน	56
4.33 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล	57
4.34 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)	58
4.35 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 1	
1 กรอบแนวความคิด	5
บทที่ 2	
2 แผนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ	11
3 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเกิดความถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงขึ้นนี้จึงทำให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจนในแนวพระราชดำริของ "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งได้ทรงคิดและตระหนักมาช้านาน เพราะหากเราไม่ไปพึ่งพา ยึดติดอยู่กับกระแสจากภายนอกมากเกินไป จนได้ครอบงำความคิดในลักษณะดั้งเดิมแบบไทย ๆ ไปหมด มีแต่ความทะเยอทะยานบนรากฐานที่ไม่มั่นคงเหมือนลักษณะฟองสบู่ วิกฤตเศรษฐกิจเช่นนี้อาจไม่เกิดขึ้น หรือไม่หนักหนาสาหัสจนเกิดความเดือดร้อนกันถ้วนทั่วเช่นนี้ ดังนั้น "เศรษฐกิจพอเพียง" จึงได้สื่อความหมาย ความสำคัญในฐานะเป็นหลักการสังคมที่พึงยึดถือ ในทางปฏิบัติจุดเริ่มต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งหลักการและกระบวนการทางสังคม ตั้งแต่ขั้นฟื้นฟูและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่พอกินขึ้นไปถึงขั้นแปรรูปอุตสาหกรรมครัวเรือน สร้างอาชีพและทักษะวิชาการที่หลากหลายเกิดตลาดซื้อขาย สะสมทุน ฯลฯ บนพื้นฐานเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนนี้ เศรษฐกิจของชาติจะพัฒนาขึ้นมาอย่างมั่นคงทั้งในด้านกำลังทุนและตลาด

ภายในประเทศ รวมทั้งเทคโนโลยีซึ่งจะค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมาจากฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชาติ และทั้งที่จะพึ่งคัดสรรเรียนรู้จากโลกภายนอก

แนวพระราชดำริทั้งหลายดังกล่าวข้างต้นนี้ แสดงถึงพระวิริยะอุตสาหะที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงทุ่มเทพระสติปัญญา ตรากตรำพระวรกายเพื่อค้นคว้าหาแนวทางการพัฒนาให้ปสกนกรทั้งหลายได้มีความร่มเย็นเป็นสุขสถาพรยั่งยืนนานนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงที่ได้พระราชทานแก่ปวงไทยตลอดเวลามากกว่า 50 ปี จึงกล่าวได้ว่าพระราชกรณียกิจของพระองค์นั้นสมควรอย่างยิ่งที่ทวยราษฎร์จักได้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทตามที่ทรงแนะนำ สั่งสอน อบรมและวางแนวทางไว้เพื่อให้เกิดการอยู่ดีมีสุขโดยถ้วนเช่นกัน โดยการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอนต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริม ความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับ จะก่อให้เกิดความยั่งยืนและจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมสุดท้ายเศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา การพัฒนายั่งยืน (ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2562)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้กำหนดพันธกิจไว้ดังนี้ “มหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมุ่งผลิตบัณฑิตเป็นนักปฏิบัติที่มีคุณภาพ คุณธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ สร้างสรรค์งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์เพื่อเป็นที่พึ่งของสังคมด้านบริการวิชาการ อนุรักษ์ ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล” โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2560 – 2574) ได้ดำเนินการวางรากฐานมาจากยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศไทย การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้ผู้ผลิต หรือผู้บริโภคพยายามเริ่มต้นผลิต หรือบริโภคภายใต้ขอบเขตข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อนซึ่งก็คือ หลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะการเสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ โดยประยุกต์ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจไม่จำเป็นจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ เน้นการปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุมีผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.2.1 ตัวแปรต้น คือ

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะนักศึกษา) และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน

2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.3.2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร

1.3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาทั้ง 9 คณะจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564

1.3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาจาก 9 คณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน

1.3.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3.5 ขอบเขตด้านเวลา

เดือนตุลาคม 2563 – เดือนกันยายน 2564

1.4 สมมติฐานงานวิจัย

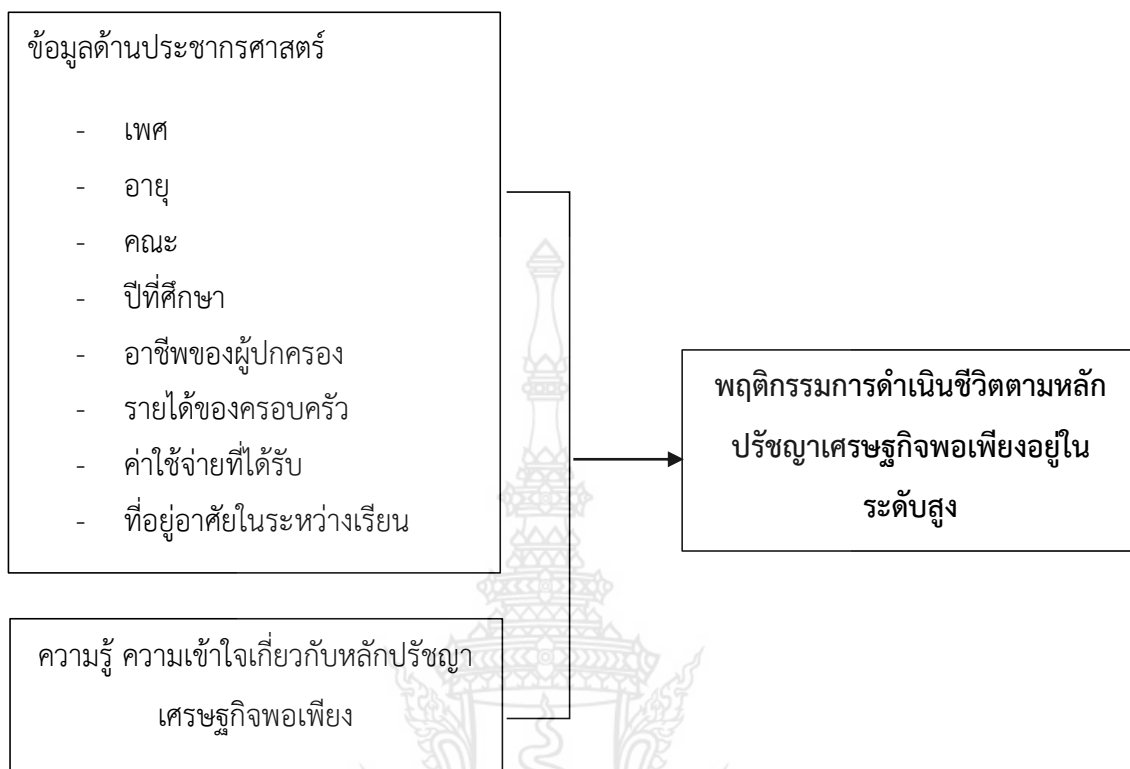
สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง

สมมติฐานที่ 4 นักศึกษาเข้าใจ และสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. คณะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายพัฒนานักศึกษาทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
4. มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ของนักศึกษาเกี่ยวกับความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การปฏิบัติตนในเรื่อง ต่าง ๆ ของนักศึกษาที่แสดงออกถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 ทั้ง 9 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ ออกแบบแฟชั่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และคณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย หัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
3. ประวัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิตทางการดำเนินแก่พสกนิกรชาวไทยมากกว่า 40 ปี เพื่อใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจให้รอดพ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทุนนิยม และการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของโลกในขณะเดียวกันจะเป็นการเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรอบรู้ที่เหมาะสม การดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้เกิดความสมดุลในการดำรงชีวิต เศรษฐกิจพอเพียงได้ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ได้กลายเป็นกระแสการพัฒนาทางเลือกที่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนอย่างกว้างขวาง จนเป็นทิศทางเศรษฐกิจที่พึงประสงค์ของประเทศโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้อัญเชิญเป็นปรัชญาเพื่อนำทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 จนกระทั่งถึงฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็นฉบับที่ 12 ด้วยความเชื่อมั่นว่า ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถนำพาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืนได้ และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่อเนื่องตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทย

เป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม

ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบรมราชาโฆวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทาน “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ให้แก่พสกนิกรชาวไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโดยทรงชี้แนะ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ และดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท แต่ให้ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาและการมีคุณธรรม เป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นที่รู้จักกันดีภายใต้ชื่อว่า “เศรษฐกิจพอเพียง”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรินวาระและโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อน้อมนำให้บุคคลในทุกระดับได้ตระหนักถึงแนวทางการดำรงชีวิต ซึ่งค่อนข้างจะแตกต่างจากแนวคิดของนักวิชาการและ นักเศรษฐศาสตร์ของประเทศในช่วงนั้น พระองค์ทรงใช้คำว่าต่าง ๆ อาทิ พออยู่พอกิน, พอกินพอใช้, อยู่ดีกินดี, พอประมาณ, พอสมควร, พอเพียง และเศรษฐกิจพอเพียง (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2548)

สิ่งที่พระองค์ทรงเน้นย้ำในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียงนั้นไม่ต้องทำทั้งหมดและขอเติมว่าถ้าทำทั้งหมดก็ทำไม่ได้ ถ้าครอบครัวหนึ่งหรือแม่หมู่บ้านหนึ่งทำเศรษฐกิจพอเพียงร้อยเปอร์เซ็นต์ก็จะเป็นการถอยหลังถึงสมัยหิน นอกจากนี้ยังทรงอธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มเติมไว้อีกว่า (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2544: 285-290)

คำว่า “พอเพียง” มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เองเท่านั้น แต่มีความหมายว่าพอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี...

...ประเทศไทยสมัยก่อนนี้พอมีพอกิน มาสมัยนี้ชักจะไม่พอมีพอกินจึงต้องมึนโดยบายที่ทำให้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะทำให้ทุกคนมีเพียงพอได้ ให้พอเพียงนี้ความหมายว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือยไม่หรูหราก็ได้แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือยแต่ถ้าทำให้มีความสุขถ้าทำให้ก็สมควรที่จะทำสมควรที่จะปฏิบัติ อันนี้ก็มีความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจพอเพียงหรือระบบพอเพียง...

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตนเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะมุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้ โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 5 ประการ คือ

1. ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเอง มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
2. ด้านสังคม แต่ละสังคมต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรง เป็นอิสระ
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่า โดยยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด
4. ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วเทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกเฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง
5. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มี การมุ่งที่การลดค่าใช้จ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญและยึดหลักพอกินพอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น

จากการวิเคราะห์ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาสู่ความเข้าใจที่ตรงกันได้ จำแนกองค์ประกอบของปรัชญาเป็นกรอบแนวความคิด คุณลักษณะ ค่านิยม เงื่อนไข แนวทางปฏิบัติผลที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546: 37 - 46)

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ที่ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีลักษณะพลวัตซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง มีความไม่แน่นอนและมีความเชื่อมโยงกับกระแสโลก โดยมุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ ทุกหน้าที่ เป็นการดำเนินตามทางสายกลาง ก้าวทันต่อโลก ไม่ใช่การปิดประเทศ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่เปิดเสรีเต็มที่อย่างไม่มีทางควบคุมดูแล ไม่ใช่อยู่อย่างโดดเดี่ยวหรืออยู่โดยพึ่งพิงภายนอกทั้งหมดมีคุณลักษณะที่มุ่งเน้นถึงการกระทำที่มีความพอประมาณบนพื้นฐานของความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมกัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับสมดุลง การใช้จ่าย การออมอยู่ในระดับที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย

4.1.1 ความรอบรู้ คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้านในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์พื้นฐานการนำไปใช้ในการปฏิบัติอย่างพอเพียง เนื่องจากการมีความรอบรู้ย่อมทำให้มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง

4.1.2 ความรอบคอบ คือ มีการวางแผน โดยสามารถที่จะนำความรู้และหลักวิชาการต่าง ๆ มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันสัมพันธ์กัน

4.1.3 ความระมัดระวัง คือ ความมีสติ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ในกรนำแผนปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นไปใช้ในทางปฏิบัติ โดยเป็นการระมัดระวังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ ความพอเพียงเป็นทั้งวิธีการและผลจากการกระทำ โดยทำให้เกิดวิถีการพัฒนาและผลของการพัฒนาที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี ในขณะเดียวกันความสมดุลของการกระทำทั้งหมดและผลอาจนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนา ภายใต้พลวัตทั้งภายในและภายนอกประเทศได้

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง 4 มิติ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอสมควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง

ด้านสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

ด้านวัฒนธรรม รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

ภาพที่ 2 แผนบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ
ที่มา : ปวีณา จารุศิริ (2564)

ประเวศ วะสี (2541) ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การมีจิตใจที่พอเพียง มีความวิริยะพอเพียง มีปัญญาพอเพียง มีวัฒนธรรมพอเพียง มีสิ่งแวดล้อมพอเพียง และมีความเอื้ออาทรต่อกัน หลักของเศรษฐกิจพอเพียงก็คือ เศรษฐกิจที่สามารถบูรณาการได้อย่างมีคุณภาพ เป็นปกติยั่งยืน

เกษม วัฒนชัย (2545) ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับทุกประเทศบนโลก โดยเฉพาะเป็นแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถเลี้ยงดูตนเองให้อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน และต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกิน พอใช้ ไม่มุ่งหวังแต่จะสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจให้เติบโตแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่อาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้ ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

นพพร จันทรนำชู (2556) ให้ความหมายว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของสังคมไทย เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและความสมดุลพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยหลักของความพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเวศ วะสี ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงว่า ความพอเพียงจะต้องพอเพียง 7 ประการ (เศรษฐกิจชุมชนทางเลือกเพื่อทางรอดสังคมไทย, 2542: 4 - 5) ดังนี้

- 1) พอเพียงสำหรับทุกคน ทุกครอบครัว เป็นเศรษฐกิจแบบไม่ทอดทิ้งกัน
- 2) จิตใจพอเพียง ส่งผลให้เป็นผู้รักและเอื้ออาทรต่อคนอื่น
- 3) สิ่งแวดล้อมพอเพียง สามารถยังชีพและทำมาหากินได้บนพื้นฐานของการอนุรักษ์และเพิ่มพูนสิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน เป็นต้น
- 4) ชุมชนเข้มแข็ง เป็นการรวมตัวกันของชุมชนจนเป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้
- 5) ปัญญาพอเพียง มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติและปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง
- 6) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพอเพียง คือ มีความสัมพันธ์และเติบโตขึ้นจากพื้นฐานทางวัฒนธรรม จึงจะมั่นคงและยั่งยืน
- 7) มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่ขู่วาบ ส่งผลทำให้สุขภาพจิตดี

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา เป็นการมองโลกในเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด มุ่งเน้นการเอาตัวรอดจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของการพัฒนา คุณลักษณะของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการปฏิบัติตนในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน (เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร, 2547: 14)

เกษม วัฒนชัย ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนทางสายกลาง โดยคำว่า “พอเพียง” คือ ไม่สุดโต่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

- 1) พอประมาณ คือ พอทั้งปริมาณและคุณภาพ
- 2) มีเหตุผลในการบริโภค
- 3) มีภูมิคุ้มกันในตัวที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อป้องกันภัยและวิกฤต

โดยเงื่อนไขสำคัญที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มี 2 ประการ คือ

- 1) คุณธรรม เป็นกลไกการคิดและตัดสินใจของแต่ละคน กล่าวคือ หากคิดและตัดสินใจเหมือนคนทั่วโลกที่บอกว่าเป็นความดี ความงาม ความจริง แสดงว่า เป็นคนมีคุณธรรม แต่ถ้าคิดและตัดสินใจออกมาตรงกันข้าม แสดงว่าเป็นคนไร้คุณธรรม
- 2) วิชาการหรือความรู้ ในการวางแผนและการลงมือทำนั้น ต้องใช้หลักวิชาที่เหมาะสม คือ เอาความรู้จริงและความรอบคอบเป็นตัวตัดสินใจ จะใช้อารมณ์และอคติไม่ได้ ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขในการดำเนินชีวิตต้องใช้ความอดทน ใช้สติ ใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิต (การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา, 2549: 4 - 6)

ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง การรู้จักประมาณตนนี้จะทำให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้ประโยชน์สูงสุดเต็มตามประสิทธิภาพอีกทั้งยังทำให้รู้จักไขว่คว้าศึกษาหาความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์นั้น ได้แก่ การรู้จักพิจารณาสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ให้ทราบถึงความเป็นมาเป็นไป รวมทั้งที่คาดว่าจะเป็นไปได้ในอนาคต การรู้จักประมาณสถานการณ์ จะทำให้สามารถวางแผนและรับมือได้อย่างถูกต้องตรงกับปัญหาทันต่อสถานการณ์และความจำเป็น ทำให้งานที่ทำได้ประโยชน์ที่สมบูรณ์คุ้มค่า การรู้จักประมาณตนและรู้จักประมาณสถานการณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะเกื้อกูลให้บุคคลดำเนินชีวิตและดำเนินกิจการได้อย่างราบรื่นและก้าวหน้า (คำพ่อสอน ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสุขในการดำรงชีวิต, 2544: 30)

สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวถึง ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการรู้จักโลกที่เราอยู่ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร และการพัฒนาในอดีตให้อะไรแก่เราแล้วบ้าง เพื่อจะได้ไม่เดินไปสู่ความผิดพลาดรอยเดิม ในขณะที่เราพูดถึงแต่เรื่องความยั่งยืน แต่ไม่เคยทำอะไรให้เกิดความยั่งยืนเลย ทุกวินาทีที่เราถูกกระตุ้นให้บริโภคตลอดเวลาจากโลกาภิวัตน์ ถ้าเราหยุดการบริโภคเมื่อไหร่ธุรกิจก็จบเช่นกัน (ใต้เบื้องพระยุคลบาท, 2549: 3)

เกษม วัฒนชัย ได้อธิบายถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เมื่อทุกคนร่วมใจกันใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ได้รับประโยชน์ (เส้นทางสู่ความพอเพียง, 2551: 69) ดังนี้

- 1) ความสมดุล คือ ความสมดุลในชีวิต ความสมดุลในชุมชน
- 2) ความพร้อมต่อการรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากทั้ง 4 ด้าน

อุทัย สงวนดีกุล ได้กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่ประชาชนชาวไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 และเมื่อภายหลังจากการเกิด

วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจได้ทรงเน้นย้ำให้ใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นจากความเดือดร้อน ทั้งยังช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน แม้ประเทศจะตกอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (คู่มือเกษตรกรเพื่อการพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง, 2548: 1)

หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชดำรัสพระราชทานเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2540 เพิ่มเติมว่า “ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนให้กลับเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้จะไม่ถึงครึ่งอาจจะเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็สามารถที่จะอยู่ได้ การแก้ไขจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ ง่าย ๆ โดยมากคนใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ ก็สามารถที่จะแก้ไขได้” และพระองค์ทรงพระราชทาน “ทฤษฎีใหม่” 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 พอเพียงเลี้ยงตัวเองในระดับครอบครัว คือ ให้พอเลี้ยงตัวเองได้ มีชีวิตประหยัดมีความสามัคคีในท้องถิ่น ในขั้นนี้การที่ต้องผลิตของกินเองใช้เองให้ได้ก่อน โดยไม่ต้องพึ่งตลาดภายนอก ตัวเราเองเป็นตลาดอยู่แล้ว ขายไม่ได้เราก็กินเอง เหลือก็นำไปขายได้ส่วนเสริม ถ้าขายไม่ออกเราก็แจกแลกเปลี่ยนกัน เอื้อเพื่อเอื้อแก่กันเป็นระดับพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 พอเพียงในระดับชุมชน เมื่อแต่ละคนที่พึ่งตนเองได้มาร่วมกันก็จะเกิดพลังขึ้นในระดับชุมชนร่วมกันทำงานอยู่ร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปรึกษาหารือร่วมกัน แก้ปัญหาทำให้คนในสังคมรู้จักการให้และการรับจนสามารถจัดตั้งเป็นสหกรณ์ที่จะมีส่วนสนับสนุนคนในชุมชนได้โดยไม่ต้องกู้ภายนอก ชุมชน ทั้งเงิน ความคิด ต้องช่วยกันคิดอยู่ในชุมชน

ขั้นที่ 3 พอเพียงในระดับประเทศความพร้อมที่ เราจะแข่งขันทำสินค้าไปขายในเมืองต่างประเทศได้แล้ว ซึ่งแปลว่า ถ้าเรายังพึ่งตัวเองไม่ได้ ก็อย่าไปกู้เงินจากภายนอก เพราะเงินกู้ภายนอกชุมชน หมายถึงมีเงื่อนไขถึงเวลาต้องใช้คืน เราขาดอิสระทันทีที่จะใช้สติปัญญาของเรา แต่ถ้าชุมชนใดเข้มแข็งพอที่จะรับผิดชอบได้ จึงร่วมมือกับพันธมิตรกับแหล่งเงินทุนภาคเอกชนเพื่อผลิตสินค้าขายทั้งในและต่างประเทศ

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนและการตัดสินใจและการกระทำ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา เป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยคุณลักษณะสำคัญ คือ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง

และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน (ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, 2553: 14 - 16) คือ

- 1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
- 2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล พิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
- 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกล นอกจากนี้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องอาศัยเงื่อนไขของการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน เมื่อปฏิบัติได้เช่นนี้ผลที่จะได้รับ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริอยู่เหนือกว่าเศรษฐกิจแบบทุนนิยมของตะวันตก ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องวัตถุที่เป็นรูปธรรม เช่น เงิน ทรัพย์สิน กำไร ไม่เกี่ยวกับเรื่องจิตใจซึ่งเป็นนามธรรม แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขตกว้างขวางกว่าเศรษฐกิจทุนนิยม เพราะครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านวัฒนธรรม

1. มิติด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน ให้ความสำคัญขยันหมั่นเพียร ประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อให้พึ่งตนเองได้ หนีพ้นจากความยากจน การปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริเป็นตัวอย่างของการปฏิบัติตามเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้ช่วยให้เกษตรกรจำนวนมากมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น มีชีวิตที่เป็นสุขตามสมควรแก่สภาพ หนีพ้นจากการเป็นหนี้ และความยากจนสามารถพึ่งตนเองได้ มีครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นสุข

2. มิติด้านจิตใจ

เศรษฐกิจพอเพียงเน้นที่จิตใจที่รู้จักพอ คือ พอดี พอประมาณ และพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ ไม่โลภ เศรษฐกิจพอเพียงจะต้องเริ่มที่ตัวเอง โดยสร้างรากฐานทางจิตใจที่มั่นคง โดยเริ่มจากใจที่รู้จักพอ เป็นการปฏิบัติตามทางสายกลางหรือมัชฌิมาปฏิปทา

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549) ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “ใต้เบื้องพระยุคลบาท” ว่า เศรษฐกิจพอเพียง กล่าวโดยสรุปคือ การหันหลังมายึดเส้นทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 5 ประการ คือ

พึ่งตนเองทางจิตใจ คนที่สมบูรณ์พร้อมต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกว่าตนนั้นสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างพลังผลักดันให้มีภาวะจิตใจอีกเข็มต่อชีวิตด้วยความสุจริต แม้อาจจะ

ไม่ประสบผลสำเร็จบ้างก็ตาม มิพึงควรท้อแท้ให้พยายามต่อไป พึงยึดติดพระราชดำรัส “การพัฒนาตน” ของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่ว่า

“บุคคลต้องมีรากฐานทางจิตใจที่ดี คือ ความหนักแน่นมั่นคง ในสุจริตธรรมและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้จนสำเร็จ ทั้งต้องมีกุศโลบายหรือวิธีการอันแยบยลในการปฏิบัติงานประกอบพร้อมกัน ด้วยจึงจะสัมฤทธิ์ผลดีแน่นอน และบังเกิดประโยชน์อันยั่งยืนแก่ตนเองและแผ่นดิน”

พึงตนเองทางสังคม ควรเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูล นำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดและเผยแพร่ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน ดังพระบรมราโชวาทที่ว่า

“เพื่อให้งานรุดหน้าไปพร้อมเพียงกันไม่ลดหลั่น จึงขอให้ทุกคนพยายามที่จะทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่และให้มีการประสานสัมพันธ์กันให้ดีเพื่อให้งานทั้งหมดเกื้อหนุนสนับสนุนกัน”

พึงตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ คือ การส่งเสริมให้มีการนำเอาศักยภาพของผู้คนในท้องถิ่น สามารถแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติ หรือวัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศได้อย่างดียิ่งขึ้น สิ่งดีคือ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) ซึ่งมีมากมายในประเทศ

พึงตนเองได้ทางเทคโนโลยี ควรส่งเสริมให้มีการศึกษา ทดลอง ทดสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสังคมไทย และสิ่งสำคัญสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสที่ว่า

“จุดประสงค์ของศูนย์ศึกษา คือ เป็นสถานที่สำหรับค้นคว้าวิจัยในท้องที่ เพราะว่าแต่ละท้องที่ สภาพพื้นที่อากาศ และประชาชนในท้องที่ต่างกันก็มีลักษณะแตกต่างกันมากเหมือนกัน”

พึงตนเองในทางเศรษฐกิจ หมายถึง สามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น กล่าวคือ แม้ไม่มีเงินก็ยังมีข้าว ปลา ผัก ผลไม้ ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อการยังชีพ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระดับมหภาคต่อไปได้

3. มิติด้านสังคม

เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสุขสงบ ประชาชนมีความเมตตาเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ มุ่งให้เกิดความสามัคคีร่วมกัน เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดยปราศจากการเบียดเบียนกัน การเอารัดเอาเปรียบ การมุ่งร้ายทำลายกัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่สภาผู้พิทักษ์สมาคมนักข่าวฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่ออัญเชิญไปดำเนินในพิธีเปิดการประชุมผู้พิทักษ์สมาคมนักข่าวฯ ทั่วประเทศ ครั้งที่ 8 ในวันที่ 18 มกราคม 2530 มีข้อความที่สำคัญดังนี้

“การสร้างแผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินทอง หรือการช่วยตัวเองในปัจจุบันนี้ เห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความสงบให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพราะถ้าความสงบยังไม่เกิด เราจะคิดอ่านแก้ปัญหาหรือจะรวมกำลังกันทำงานช่วยตัวเองไม่ได้ ความสงบภายนอกนั้น ได้แก่ สถานการณ์อันเรียบร้อยเป็นปกติ ไม่มีความวุ่นวาย ชัดแย้ง ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ เบียดเบียนหรือมุ่งร้ายทำลายกันภายใน ได้แก่ ความ

ร้ายกาจเฟื่องโทษ ความหลงใหลห่อเหิม อันเป็นต้นเหตุของอภุศลทุจริตทั้งหมด การทำความสงบนั้นต้องเริ่มที่ภายในตัวใจก่อน ”

4. มิติด้านวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต (Way of life) ของประชาชน

เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ซึ่งทำให้เกิดการเป็นหนี้ เป็นสิน เกิดการทุจริตคอร์รัปชันซึ่งปัญหาสังคมที่ร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งที่บ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ สาเหตุประการหนึ่งของความยากจน คือ การขาดการประหยัดและอดออม ให้เงินเกินกว่ารายได้ ใช้จ่ายเงินซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่เกินจำเป็น ใช้จ่ายเงินเพื่อการเที่ยวเตร่และความสนุกสนานที่เกินขอบเขต คนไทยมักจะชอบแข่งขันกันในการใช้สินค้าที่มียี่ห้อราคาแพง ทำให้ใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย ฟุ่มเฟือย เกินฐานะตามคำกล่าวที่ว่า มีรายได้น้อยแต่มีรสนิยมสูง เมื่อรายได้ไม่พอก็กู้หนี้ ยืมสินหรือซื้อสินค้าเงินผ่อน ทำให้ต้องมีหนี้สิน จำนวนหนี้สินได้เพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ บางคนไม่มีเงินชำระหนี้สินก็ต้องหาทางออกโดยการทุจริตหรือการฆ่าตัวตาย

ในทางเศรษฐกิจ เงินออม (Saving) ของประชาชนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่มีเงินออมสูง ก็ไม่จำเป็นต้องไปกู้ยืมเงินได้ ส่วนประเทศที่มีเงินออมต่ำหรือไม่มีเงินออมก็ต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาใช้ หากกู้ และเป็นหนี้มากเกินไปก็จะทำให้กระทบกระเทือนต่อฐานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ เช่น การที่ประเทศต้องกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเป็นจำนวนถึง 90,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในกลางปี 2540 เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยต้องประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างรุนแรง

คนที่มีเงินออมจะต้องเป็นคนประหยัด ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ คนที่ไม่ควบคุมการใช้จ่าย มีนิสัยฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย เห็นคนอื่นมีก็อยากมีบ้าง ทั้งที่ฐานะทางการเงินไม่อำนวยให้ จะพยายามหาเงินมาไม่ว่าโดยทางสุจริต ไม่ว่าโดยชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับความฟุ้งเฟ้อมีข้อความที่สำคัญดังนี้

“ความฟุ้งเฟ้อทำให้เกิดความไม่พอ คนเราฟุ้งเฟ้อก็ไม่มีทางที่จะหาทรัพย์มาบ่อนความฟุ้งเฟ้อได้ความฟุ้งเฟ้อเป็นปากที่หิวไม่หยุด เป็นปากที่หิวตลอดเวลา เท่าไรไม่พอ หาเท่าไร ไม่พอ ฉะนั้น จะต้องหาทางป้องกันวิธีที่จะนำมาบ่อนความฟุ้งเฟ้อ ซึ่งก็คือ การทุจริต”

กล่าวโดยสรุป การมีวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. มีชีวิตที่เรียบง่าย ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย
2. ให้ยึดถือทางสายกลาง รู้จักพอ พอดี พอประมาณ และพอใจ
3. มีความเมตตาเอื้ออาทรต่อกัน ร่วมมือและช่วยเหลือกัน ไม่เบียดเบียนกัน ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน ไม่มุ่งร้ายทำร้ายกัน

4. ประกอบสัมมาอาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่หาความรู้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์
5. ให้สามารถพึ่งตนเองได้ให้พ้นจากความยากจนให้สามารถพออยู่พอกิน ไม่เดือดร้อน ไม่ตกเป็นทาสของอบายมุข วัตถุนิยมและบริโภคนิยม

สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ทำให้เกิดความพอเพียงในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับประเทศ ให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น นำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง (มีชฌิมมาปฏิบัติ) ใช้หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อน ไน โดยมีความพอประมาณ มีเหตุผล และภูมิคุ้มกันที่ดี นำไปสู่สมดุลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรมมนุษย์ เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติ ชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนและมีตัวแปรหลายตัวที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยต้องอาศัยศาสตร์หลายแขนงมาช่วยอธิบาย สำหรับทางชีววิทยาเป็นการศึกษาโดยเน้นทางร่างกาย ระบบประสาทสมองส่วนต่าง ๆ ด้านจิตวิทยานำทางด้านจิตใจ และด้านสังคมวิทยาเป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น วัฒนธรรม ค่านิยม สภาพบ้านเมือง ที่อยู่อาศัย เป็นต้น คำว่า พฤติกรรม ซึ่งความหมายของพฤติกรรมมีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย ซึ่งจะขอล่าวพอสังเขป ดังนี้

เลฟตัน และแบรนนอน (Lefton & Brannon, 2008: 3) ได้แบ่งคำว่า “พฤติกรรม” (Behavior) และ “กระบวนการทางจิต” (Mental processes) ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยสรุปว่า พฤติกรรม คือ การแสดงออกภายนอก เช่น การเคลื่อนไหว การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (การสนทนา) และการตอบสนองทางอารมณ์ หรือการแสดงออกทางอารมณ์ (การหัวเราะ หรือร้องไห้) นอกจากนี้ยังรวมถึงการทำงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย เช่น การเต้นของหัวใจ หรือการทำงานของสมอง ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือตรวจสอบได้ ในขณะที่กระบวนการทางจิต คือ กระบวนการคิดและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผล ทั้งนี้สามารถทำนายหรือพยากรณ์กระบวนการทางจิตผ่านการศึกษาพฤติกรรม

คิง (King, 2011: 4) ได้แบ่งความหมายของ “พฤติกรรม” กับ “กระบวนการทางจิต” ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของบุคคลที่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น การจูบ การร้องไห้ การขับรถไปเรียน ขณะที่กระบวนการทางจิต หมายถึง ความคิด

ความรู้สึก และแรงจูงใจที่บุคคลรับรู้แต่เพียงผู้เดียว โดยไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความคิดที่มีต่อการกระทำ ความรู้สึกต่อสถานการณ์ และความทรงจำ

ธัญญา อีระอนิษฐ์ (2555: 5) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง อาการที่แสดงออกของมนุษย์ ปฏิบัติการโต้ตอบต่อสิ่งเร้าที่อยู่รอบตัว โดยจากการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรมซึ่งส่งผลต่อกระบวนการทางร่างกาย

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้แสดงออก หรือทุก ๆ สิ่งที่คุณคนทำซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรง หรืออยู่ในกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และแรงขับ ซึ่งเป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง (Allen & Santrock, 1993: 8)

พฤติกรรมของมนุษย์มีความหมายครอบคลุมการแสดงออกทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าเป็นการแสดงออกทางด้านร่างกาย ก็จะแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น เดิน วิ่ง นอน หรือกระโดด เป็นต้น แต่ถ้าเป็นการแสดงออกที่อยู่ในกระบวนการของจิตใจ ก็จะไม่แสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน ซ้ำซ่อนอยู่ในจิตใจ เช่น ความคิด ความรู้สึก หรือแรงจูงใจ เป็นต้น เมื่อไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแล้ว ก็ต้องอาศัยการคาดเดาสรุปเอาจากการกระทำต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตเห็นได้ อาจจะมีจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมที่ไม่สามารถควบคุมได้ เรียกว่า เป็นปฏิกริยาสะท้อน เช่น การสะดุ้งเมื่อถูกเข็มแทง การกระพริบตา เมื่อมีสิ่งมากระทบกับสายตา ฯลฯ
2. พฤติกรรมที่สามารถควบคุมและจัดระเบียบได้ เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญาและอารมณ์ (Emotion) เมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ สติปัญญาหรืออารมณ์ จะเป็นตัวตัดสินว่า ควรจะปล่อยกริยาใดออกไป ถ้าสติปัญญาควบคุมการปล่อยกริยา เราเรียกว่า เป็นการกระทำตามความคิด หรือทำตามสมอง แต่ถ้าอารมณ์ควบคุมเรียกว่า เป็นการทำตามอารมณ์ หรือปล่อยตามใจ นักจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่า อารมณ์มีอิทธิพลหรือพลังมากกว่าสติปัญญา ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนยังมีความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำให้พฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามความรู้สึกและอารมณ์เป็นพื้นฐาน

พฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อนที่ต้องศึกษาโดยละเอียด แต่อย่างไรก็ตามนักวิชาการได้จำแนกพฤติกรรมมนุษย์ที่เป็นสาระในการศึกษาออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์ในการจำแนก 5 เกณฑ์ (กฤษณี คำชายและคณะ, 2545) ดังนี้

1. เกณฑ์ในการใช้การสังเกต

ในการใช้การสังเกตเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาทำให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เช่น การหัวเราะ ยิ้ม ร้องไห้ เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ พฤติกรรมภายใน (Convent Behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงแล้ว แต่ผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้ สังเกตได้โดยตรงจนกว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บอกหรือแสดงบางอย่างเพื่อให้คนอื่นรับรู้ได้ เช่น ความคิด ความรู้สึก การเข้าใจ ความจำ เป็นต้น

พฤติกรรมภายนอก และพฤติกรรมภายในมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน กล่าวคือ พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายในต่างก็เป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน เช่น ถ้าพฤติกรรมภายในโศกเศร้า ก็จะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอกทางสีหน้าแววตาเศร้า ท่าทางเก็บกด เก็บตัว หรือร้องไห้ออกมาได้ในทำนองเดียวกัน ถ้าพฤติกรรมภายนอกเกรี้ยวกราด ตวาดแม่ไปโดยไม่ตั้งใจ ก็จะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมภายใน คือ รู้สึกผิด และอาจคิดในทางร้ายว่าแม่ไม่รักตน

2. เกณฑ์ด้านแหล่งกำเนิดพฤติกรรม

ในการใช้แหล่งที่เกิดเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ พฤติกรรมวุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งเป็นความพร้อมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเป็นตัวกำหนดให้เป็นไปตามเผ่าพันธุ์ และวงจรของชีวิต มนุษย์สามารถเกิดพฤติกรรมนั้นขึ้นมาได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องผ่านประสบการณ์หรือการฝึกฝน เช่น การคลาน การร้องไห้ การนอน เป็นต้น ประเภทที่สอง คือ พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned) ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์และการฝึกฝน เช่น การว่ายน้ำ การขี่จักรยาน การอ่านหนังสือ เป็นต้น

3. เกณฑ์ด้านภาวะทางจิตของบุคคล

ในการใช้ภาวะทางจิตของบุคคลเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ พฤติกรรมที่กระทำโดยไม่รู้ตัว (Conscious) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตสำนึก เช่น พุด วิ่ง เดิน เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมที่กระทำโดยไม่รู้ตัว (Unconscious) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับจิตไร้สำนึก หรือจิตใต้สำนึก หรือเป็นพฤติกรรมที่ขาดสติสัมปชัญญะ เช่น ผัน ละเมอ เป็นต้น

4. เกณฑ์ด้านการแสดงออกของอินทรีย์

ในการใช้การแสดงออกของอินทรีย์เป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ พฤติกรรมทางกาย (Physical activity) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยใช้อวัยวะของร่างกายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยแขนหรือขา การปรับเปลี่ยนอิริยาบถของร่างกาย การพยักหน้า การโคลงตัว เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมทางจิต (Psychological activity) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน เช่น ความคิด ความเข้าใจ หรือการเกิดอารมณ์ เป็นต้น

5. เกณฑ์ด้านการทำงานของระบบประสาท

ในการใช้การทำงานของระบบประสาทเป็นเกณฑ์ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ พฤติกรรมที่ควบคุมได้ (Voluntary) เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุมและสั่งการด้วยสมอง จึงสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่ต้องการ เช่น การพูดคุย การแวงงขา เป็นต้น ประเภทที่สอง พฤติกรรมที่ควบคุมไม่ได้ (Involuntary) เป็นการทำงานของอินทรีย์ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น ปฏิกริยาสะท้อน (สะอึก) สัญชาติญาณ (สะดุ้ง) และการทำงานของระบบอวัยวะภายใน เป็นต้น จากสาระทั้งหมดที่นำเสนอจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมครอบคลุมถึงการกระทำทุกอย่างของมนุษย์ทั้งที่จะปรากฏชัดเจนและไม่ปรากฏชัดเจน ในอันที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในและสิ่งเร้าภายนอก เพื่อให้เกิดความสมดุลของ

ระบบในร่างกายและจิตใจ ทำให้ตอบสนองความต้องการของอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นความสามารถในการปรับตัวและการจัดการกับสภาพการต่าง ๆ ของมนุษย์องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมของมนุษย์นั้น แยกออกมาเป็นปัจจัยย่อย ๆ เรียกว่า องค์ประกอบพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ การเรียนรู้ การคิด สติปัญญา เจตคติ อารมณ์ และความเชื่อ

1. การรับรู้ (Perception) การรับรู้ เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัส โดยเริ่มตั้งแต่การมีสิ่งเร้ามากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้าและส่งกระแสประสาทไปยังสมองเพื่อการแปลความ

2. การเรียนรู้ (Learning) การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่ผลจากการตอบสนองของสัญชาตญาณ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ โดยกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการต่อเนื่องเชื่อมโดยจากการรับรู้

3. การคิด (Thinking) การคิด เป็นกระบวนการของสมอง ในการสร้างสัญลักษณ์ หรือภาพให้ปรากฏในสมอง เพื่อเป็นตัวแทนของวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ความสามารถในการคิดนั้น มีความสัมพันธ์ระดับสติปัญญา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 ความคิดรวบยอด (Concept) เป็นลำดับขั้นที่เกิดจากการทำงานของสมองในการจัดกลุ่มหรือการสรุปรวมที่จะทำความเข้าใจในสิ่งของ บุคคล เรื่องราว ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับรู้ หรือต่อความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าคืออะไร

3.2 จินตนาการ (Imagination) เป็นการสร้างภาพขึ้นในสมองตามความนึกคิดของตนเองเป็นผลมาจากการสะสมการรับรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ผสมกับความต้องการความสนใจ ความคาดหวัง อารมณ์ และความรูสึกของบุคคล การจินตนาการในสิ่งเดียวกันของบุคคลแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไป

4. สติปัญญา (Intelligence) สติปัญญา เป็นความสามารถในตัวบุคคลที่จะทราบได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ระดับของสติปัญญาสังเกตได้จากการแสดงออกที่มีความคล่องแคล่ว รวดเร็ว ความถูกต้อง ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหาและการปรับตัว การใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญาจะทำให้ทราบระดับสติปัญญาชัดเจนขึ้น

5. เจตคติ (Attitude) เจตคติ เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบ เช่น พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ ต่อบุคคล หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด สถานะนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลต่อเหตุการณ์ สิ่งของ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

6. อารมณ์ (Emotion) อารมณ์ เป็นสภาวะทางจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้า ซึ่งมีผลต่อร่างกายและการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

7. ความเชื่อ (Beliefs) ความเชื่อ เป็นการยอมรับนับถือเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่บนพื้นฐานของความคิด เหตุผลที่สามารถพิสูจน์ได้ หรืออาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับ ศรัทธา โดยปราศจากเหตุผลหรือการพิสูจน์ใด ๆ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรม เราไม่อาจสังเกตความเชื่อได้โดยตรง แต่ละสังเกตได้จากพฤติกรรมที่บุคคลกระทำและสันนิษฐานว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมา

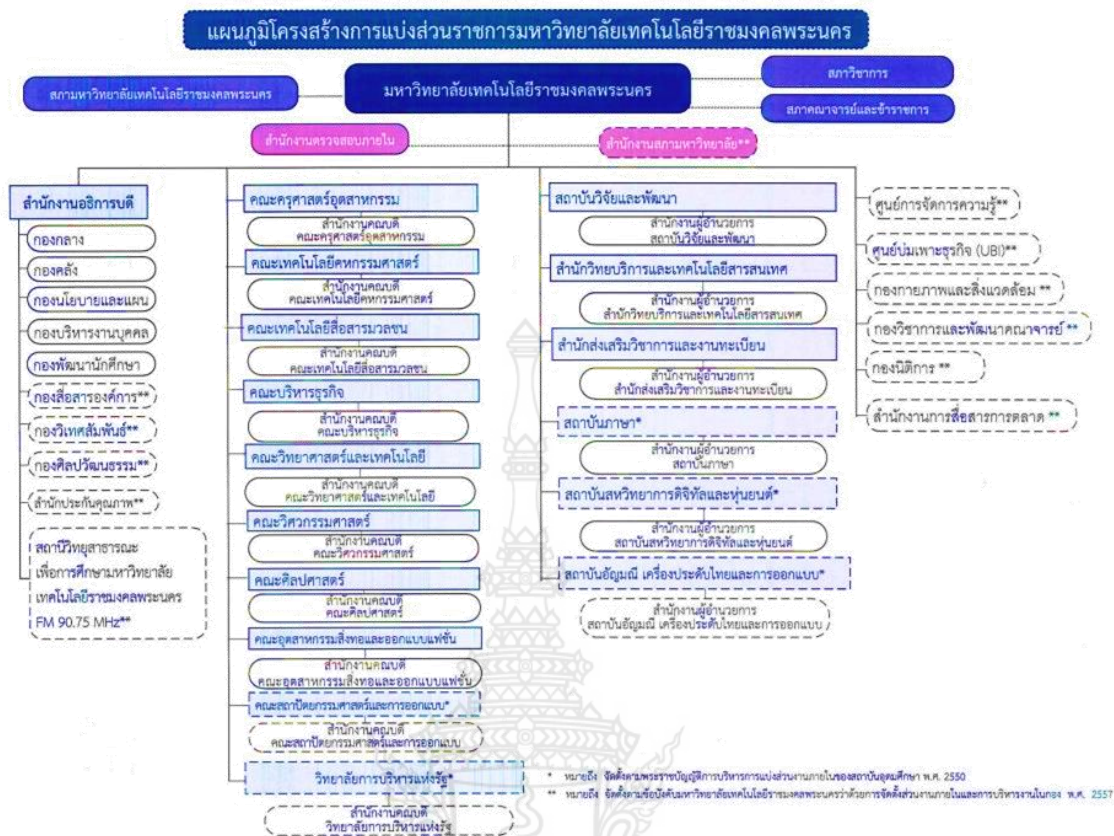
จากความเชื่อ ความเชื่อไม่จำเป็นต้องมีเหตุผล แต่เป็นการกำหนดขึ้นจากสิ่งที่บุคคลต้องการจะเชื่อในสิ่งใด เขาสามารถเชื่อในสิ่งใด เขาสามารถเชื่อในอะไร และเขาถูกวางเงื่อนไขในสิ่งที่เชื่อมาอย่างไร อีกประการหนึ่งความเชื่อนั้นทำให้เขาตอบสนองความต้องการพื้นฐานได้

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับการสถาปนาขึ้นในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งดูเหมือนจะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ในสายตาของคนทั่วไป แต่ความจริงแล้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และจัดเป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพมาเป็นเวลาช้านาน จากเดิมที่รวมอยู่กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพ อันประกอบด้วยวิทยาเขตต่าง ๆ มากกว่า 35 วิทยาเขตทั่วประเทศ และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพจาก สถาบันมาเป็น มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2548 ก็ได้มีการรวมกลุ่มวิทยาเขตในสังกัดแยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย และหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่แยกอิสระออกมา ก็คือ “มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร”

จนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยวิทยาเขตเดิม 5 แห่ง วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วิทยาเขตพระนครเหนือที่มีพื้นที่ไม่ห่างไกลกันนัก และปัจจุบันได้ปรับเป็น 4 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์เทเวศร์ ศูนย์โชติเวช ศูนย์พณิชยการพระนคร และศูนย์พระนครเหนือ

มหาวิทยาลัยยังคงยึดมั่นในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 9 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

ภาพที่ 3 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ที่มา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร www.rmutp.ac.th

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรณีการ์ ภิมย์รัตน์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 15.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง 2. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.35$) เมื่อพิจารณาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า (1) ด้านความพอประมาณ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.11$) (2) ด้านความมีเหตุผล นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.38$) และ (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันนักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.49$) 3. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังนี้ (1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเก็บออมเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การใช้ทรัพยากรทุกอย่างอย่าง

ประหยัดและรู้คุณค่า การประยุกต์ของเก่าให้กลับมาใช้ได้อีกครั้ง (2) ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนรายวิชา “เศรษฐกิจพอเพียง” ควรมีการสอดแทรกเศรษฐกิจพอเพียงในทุกรายวิชา มีการจัดตั้งชมรมเศรษฐกิจพอเพียง มีการฝึกปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ (3) ด้านการรณรงค์ ได้แก่ การทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยการจัดอบรมให้ความรู้ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียง

กานดา เตชะชั้นหมาก (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 86.1) รองลงมา คือ การเรียนการสอน (ร้อยละ 78.8) อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.9) และหนังสือพิมพ์ / นิตยสาร / วารสาร (ร้อยละ 61.9) ตามลำดับ 2. นักศึกษาตอบแบบสอบถามถูกน้อยที่สุด 3 ข้อ และมากที่สุด 15 ข้อ โดยมีตอบถูกเฉลี่ย 9.74 ข้อ มีความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ร้อยละ 22.9 ในระดับปานกลาง ร้อยละ 51.2 และในระดับน้อย ร้อยละ 25.9 มีรายการที่นักศึกษามีความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก จำนวน 6 รายการ จาก 15 รายการ (ร้อยละ 40.0) ระดับปานกลาง จำนวน 3 รายการ จาก 15 รายการ (ร้อยละ 20.0) และระดับน้อย จำนวน 6 รายการ จาก 15 รายการ (ร้อยละ 40.0) 3. มีเจตคติต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับดีมาก จำนวน 2 ข้อ จาก 15 ข้อ (ร้อยละ 13.33) ในระดับดี จำนวน 6 ข้อ จาก 15 ข้อ (ร้อยละ 40.0) และในระดับที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวน 7 ข้อ จาก 15 ข้อ (ร้อยละ 46.67) 4. มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับเกือบทุกครั้งในทุกด้าน (ด้านอาหาร ด้านการแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการดูแลสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจและการใช้จ่าย) 5. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก) 2) จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายต่อเดือน (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก) และ 3) ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก)

กัญย์สินี ปัญญาอภิวังศ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะชีวิตเพื่อการพัฒนาตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เพศ ระดับชั้น กลุ่มการเรียน และเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง และด้านการสนับสนุนทางสังคม สามารถรวมทำนายระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 18.88

4. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักศึกษาคควรมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครอบคลุมต้องหมั่นดูแลและเอาใจใส่ในตัวนักศึกษา สถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ และชุมชนควรจัดโครงการที่เป็นประโยชน์เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน

จิราพร เกียรติวุฒิมอร์ และศุภานัน ภพตระกูล (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวสูงที่สุด และมีการทำงานพิเศษหรือหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัวรวมทั้งมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ มีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเพื่อควบคุมการใช้จ่ายต่ำที่สุด นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านสังคมในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้เกี่ยวกับการที่สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับเงิน อำนาจ และวัตถุต่ำที่สุด นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้ภาวะแวดล้อมของสังคมและโลก และไม่สูบบุหรี่ ไม่รับประทานสุรา และหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ และคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและส่วนร่วมเป็นที่ตั้งสูงที่สุด และมีการช่วยสอดส่องลดปัญหาอาชญากรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งความสุขต่ำที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย ได้แก่ คณะที่นักศึกษาสังกัด การรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การรับรู้ปัญหาด้านสังคม และการรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลและสามารถอธิบายความผันแปรของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือยของนักศึกษาได้มากที่สุด คือ การรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ การรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่วนการรับรู้ปัญหาด้านสังคม เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลและสามารถอธิบายความผันแปรของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือยของนักศึกษาได้น้อยที่สุด

วารี คลังศิริ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (mean = 3.77) โดยเรียงตามการรับรู้ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (mean = 3.85) ด้านสิ่งแวดล้อม (mean = 3.77) และด้านสังคม (mean = 3.69) ตามลำดับ 2. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก (mean = 3.88) โดยในสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม (mean = 3.99) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว (mean = 3.90) และด้านเงื่อนไขความรู้ (mean = 3.88) ตามลำดับ 3. การเปรียบเทียบความแตกต่างการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคณะที่สังกัด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อวิเคราะห์รายคู่ พบว่า ระหว่างนักศึกษาคณะ

ครุศาสตร์ กับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระหว่างนักศึกษาคณะครุศาสตร์ กับ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน 4. อิทธิพลการรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัย ด้านเศรษฐกิจ ($\beta = 0.35$) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ($\beta = 0.36$) โดยมีอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 45

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาทั้ง 9 คณะจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 11,183 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาทั้ง 9 คณะจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้สูตรสุทธาโรยามาเน่ (Yamane, 1973, pp. 727 – 728) ซึ่งกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{11,183}{1 + 11,183 (0.05)^2}$$

$$= 400 \text{ คน}$$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือมาจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบบสอบถามมีรายละเอียดแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ คณะ ปีที่ศึกษา การศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข แบ่งเป็น 5 ระดับ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วยมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
เห็นด้วยปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่ามากที่สุด} - \text{ค่าน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ผลที่ได้จากการหาอันตรายภาคขั้นนี้ สามารถแบ่งค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์คะแนนในระดับต่าง ๆ ตามตารางที่ 3.1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ในการประเมินจากค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์ในแบบสอบถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ

ช่วงของคะแนนค่าเฉลี่ยจากผลลัพธ์	ระดับความคิดเห็น
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนและพัฒนากการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวบรวมข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดมาพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ได้มาตรฐานที่ดี
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยวิธีเฉพาะเจาะจงและใช้เกณฑ์การประมาณจากจำนวนประชากรของกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ตำรา หนังสือ (2) เอกสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่ผ่านมาแต่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ (3) วารสาร และสิ่งพิมพ์ทางวิชาการทั้งที่ใช้ระบบเอกสาร และระบบออนไลน์ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งผู้ทำวิจัยได้กำหนดวิธีการดังนี้ คือ

3.5.1 ประเมินข้อมูลขั้นต้น

1. ทำการประเมินข้อมูลเบื้องต้น หลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนมาโดยการตรวจสอบ (Editing) ความถูกต้อง (Legibility) ความสมบูรณ์ (Completeness) ความสอดคล้อง (Consistency) ความเที่ยงตรง (Accuracy) และได้รับคำตอบที่ชัดเจน (Response clarification) สำหรับคำถามปลายเปิดของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมด

2. ทำการลงรหัส (Coding) จากข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบแล้วข้างต้นโดยการกำหนดตัวเลขให้แก่ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยสำหรับคำถามปลายปิด (Closed – response question)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ทำการวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์แบบ t-test, ANOVA และใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากแบบสอบถามทั้งหมด และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ คณะ ปีที่ศึกษาการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA และใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนปรากฏผลตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ คณะ ปีที่ศึกษาการศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และที่อยู่อาศัยในระหว่างเรียน

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	67	16.75
หญิง	333	83.25
อายุ		
18 ปี	43	10.75
19 ปี	56	14.00
20 ปี	152	38.00
21 ปี	118	29.50
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	31	7.75
คณะที่กำลังศึกษา		
คณะบริหารธุรกิจ	252	63.00
คณะศิลปศาสตร์	68	17.00
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	5	1.25
คณะวิศวกรรมศาสตร์	7	1.75
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6	1.50
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	5	1.25
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	12	3.00
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	7	1.75
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	38	9.50
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	116	29.00
ชั้นปีที่ 2	20	5.00
ชั้นปีที่ 3	252	63.00
ชั้นปีที่ 4	12	3.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพของผู้ปกครอง		
พนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ	57	14.25
พนักงานบริษัทเอกชน	50	12.50
เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	75	18.75
รับจ้าง	168	42.00
เกษตรกร	34	8.50
อื่น ๆ	16	4.00
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	127	31.75
20,001 – 30,000 บาท	189	47.25
30,001 – 40,000 บาท	43	10.75
40,001 บาทขึ้นไป	41	10.25
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	127	31.75
3,001 – 6,000 บาท	189	47.25
6,001 – 9,000 บาท	43	10.75
9,001 บาทขึ้นไป	41	10.25
ที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา		
หอพัก	140	35.00
บ้าน	260	65.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษา ได้ข้อมูลดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 83.25 ส่วนเพศชาย มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.75

จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาอายุ 20 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาเป็นนักศึกษาอายุ 21 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 อายุ 19 ปี จำนวน

56 คน คิดเป็นร้อยละ 14 อายุมากกว่า 21 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และอายุ 18 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 ตามลำดับ

จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาเป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29 นักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาผู้ปกครองประกอบอาชีพเจ้าของกิจการ / ค้าขาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่รัฐ / รัฐบาล จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 ผู้ปกครองประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 และผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 4

จำแนกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 รองลงมา คือ รายได้ครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 รายได้ครอบครัวต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และรายได้ครอบครัวต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 ตามลำดับ

จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 6,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 รองลงมา คือ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 6,001 – 9,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 9,001 บาทขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25

จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ที่บ้านระหว่างการเรียน จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และพักอาศัยอยู่ที่หอพักระหว่างกำลังศึกษา จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
โดยนำคะแนนมาแบ่งตามเกณฑ์ระดับความรู้ ความเข้าใจ 3 ระดับ คือ

ระดับความรู้สูง	=	ค่าคะแนนตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป
ระดับความรู้ปานกลาง	=	ค่าคะแนนระหว่าง 9 – 11 คะแนน
ระดับความรู้ต่ำ	=	ค่าคะแนนต่ำกว่า 9 คะแนน

ตารางที่ 4.2 ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ระดับความรู้	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความรู้สูง	12 คะแนนขึ้นไป	49	12.25
ระดับความรู้ปานกลาง	9 – 11 คะแนน	350	87.50
ระดับความรู้ต่ำ	ต่ำกว่า 9 คะแนน	1	0.25
รวม		400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความรู้ ปานกลาง จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมา มีระดับความรู้สูง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.25 และระดับความรู้ต่ำ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3 – 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ

เพศ	<i>n</i>	\bar{x}	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ชาย	67	0.79	0.194	8.040	0.005*
หญิง	333	0.79	0.148		
รวม	400	0.79	0.171		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีเพศต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.098	4	.025	1.006	0.404
	ภายในกลุ่ม	9.633	395	.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีอายุต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.514	8	0.064	2.725	0.006*
	ภายในกลุ่ม	9.217	391	0.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีคณะที่กำลังศึกษาต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.153	3	0.051	2.103	0.099
	ภายในกลุ่ม	9.578	396	0.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.089	5	0.018	0.726	0.604
	ภายในกลุ่ม	9.642	394	0.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีอาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.030	3	0.010	0.410	0.746
	ภายในกลุ่ม	9.701	396	0.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระหว่างกลุ่ม	0.177	3	0.059	2.440	0.640
	ภายในกลุ่ม	9.554	396	0.024		
	รวม	9.731	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) ต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา

เพศ	n	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
หอพัก	140	0.79	0.156	0.080	0.778
บ้าน	260	0.79	0.157		
รวม	400	0.79	0.157		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษาต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.11 – 4.16

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม

พฤติกรรมกำดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	<i>S.D.</i>	ระดับพฤติกรรม
1. ความพอประมาณ	3.69	0.708	มาก
2. ความมีเหตุผล	4.03	0.652	มาก
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.92	0.619	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.53	0.772	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.16	0.563	มาก
รวม	3.87	0.544	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{x} = 4.16, S.D. = 0.563$) ความมีเหตุผล ($\bar{x} = 4.03, S.D. = 0.652$) การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ($\bar{x} = 3.92, S.D. = 0.619$) ความพอประมาณ ($\bar{x} = 3.69, S.D. = 0.708$) และด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{x} = 3.53, S.D. = 0.772$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ

พฤติกรรมกำดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	<i>S.D.</i>	ระดับพฤติกรรม
1. มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตัวเอง	3.25	1.113	ปานกลาง
2. มีการออมเงินฝากธนาคารทุกเดือน	3.51	1.050	มาก
3. ลดค่าใช้จ่ายบางอย่างลง เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าเติมเกม ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมันรถ ฯลฯ	3.76	0.891	มาก
4. เมื่อได้รับเงินจากผู้ปกครองมา สามารถบริหารจัดการเองได้ด้วยตนเอง และไม่ต้องขอเพิ่ม	4.24	0.799	มากที่สุด
รวม	3.69	0.708	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69, S.D. = 0.708$) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้ เมื่อได้รับเงินจากผู้ปกครองมา สามารถบริหารจัดการ จัดการเองได้ด้วยตนเอง และไม่ต้องขอเพิ่ม ($\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.799$) มากที่สุด รองลงมา คือ ลดค่าใช้จ่ายบางอย่างลง เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าเติมเกม ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมันรถ ฯลฯ ($\bar{x} = 3.76, S.D. = 0.891$) มีการออมเงินฝากธนาคารทุกเดือน ($\bar{x} = 3.51, S.D. = 1.050$) และมีการ จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของตัวเอง ($\bar{x} = 3.25, S.D. = 1.113$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	<i>S.D.</i>	ระดับพฤติกรรม
1. ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างคุ้มค่าและประหยัด	4.10	0.752	มาก
2. มีวินัยทางการเงิน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง	4.14	0.730	มาก
3. มีการหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัว	3.74	1.114	มาก
4. ในการซื้อสินค้าคำนึงถึงความจำเป็นมาก่อนเสมอ	4.15	0.836	มาก
รวม	4.03	0.652	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03, S.D. = 0.652$) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้ ในการซื้อสินค้าคำนึงถึงความจำเป็นมาก่อนเสมอ ($\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.836$) มากที่สุด รองลงมา คือ มีวินัยทางการเงิน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ($\bar{x} = 4.14, S.D. = 0.730$) ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างคุ้มค่าและประหยัด ($\bar{x} = 4.10, S.D. = 0.752$) มีการหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัว ($\bar{x} = 3.74, S.D. = 1.114$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	<i>S.D.</i>	ระดับพฤติกรรม
1. มีการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นระบบโดยไม่เบียดเบียนใคร	4.26	0.703	มากที่สุด
2. การทำงานในแต่ละครั้งจะมีการประเมินตนเองทุกครั้ง	3.89	0.824	มาก
3. ความขยันของท่านเกิดจากการคบเพื่อนที่ขยัน	3.84	0.970	มาก
4. เมื่อมีเวลาว่างจะพยายามค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.69	0.815	มาก
รวม	3.92	0.619	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$, *S.D.* = 0.619) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้ มีการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นระบบโดยไม่เบียดเบียนใคร ($\bar{x} = 4.26$, *S.D.* = 0.703) มากที่สุด รองลงมา คือ การทำงานในแต่ละครั้งจะมีการประเมินตนเองทุกครั้ง ($\bar{x} = 3.89$, *S.D.* = 0.824) ความขยันของท่านเกิดจากการคบเพื่อนที่ขยัน ($\bar{x} = 3.84$, *S.D.* = 0.970) เมื่อมีเวลาว่างจะพยายามค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.69$, *S.D.* = 0.815) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	<i>S.D.</i>	ระดับ พฤติกรรม
1. เอาใจใส่การเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.720	มาก
2. ปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.866	มาก
3. มีการเผยแพร่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้อื่นทราบ	3.18	1.048	ปานกลาง
4. ติดตามข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ตลอดเวลา	3.14	1.054	ปานกลาง
รวม	3.53	0.772	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 3.53, S.D. = 0.772$) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้ เอาใจใส่การเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.12, S.D. = 0.720$) มากที่สุด รองลงมา คือ ปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.68, S.D. = 0.866$) มีการเผยแพร่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้อื่นทราบ ($\bar{x} = 3.18, S.D. = 1.048$) ติดตามข่าวสารสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ตลอดเวลา ($\bar{x} = 3.14, S.D. = 1.054$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	$S.D.$	ระดับ พฤติกรรม
1. ยึดหลักเดินทางสายกลางในการดำเนินชีวิตอยู่เสมอ	3.76	0.871	มาก
2. ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	4.40	0.691	มากที่สุด
3. มีความอดทนในการเรียนและคอยพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.24	0.696	มากที่สุด
4. ทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง	4.23	0.702	มากที่สุด
รวม	4.16	0.563	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16, S.D. = 0.563$) พิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.691$) มากที่สุด รองลงมา คือ มีความอดทนในการเรียนและคอยพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.24, S.D. = 0.696$) ทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.23, S.D. = 0.702$) ยึดหลักเดินทางสายกลางในการดำเนินชีวิตอยู่เสมอ ($\bar{x} = 3.76, S.D. = 0.871$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ครอบครัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) และที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.17 - 4.33

ตารางที่ 4.17 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ความพอประมาณ	3.67	0.762	3.69	0.698	0.596	0.440
2. ความมีเหตุผล	3.93	0.709	4.05	0.639	0.171	0.679
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.95	0.648	3.92	0.613	0.508	0.477
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.52	0.799	3.53	0.768	0.007	0.933
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.13	0.575	4.17	0.561	0.000	0.988
รวม	3.84	0.522	3.87	0.549	0.182	0.670

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีเพศต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	10.356	4	2.589	5.385	0.000*
	ภายในกลุ่ม	189.894	395	0.481		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	4.118	4	1.030	2.458	0.045*
	ภายในกลุ่ม	165.459	395	0.419		
	รวม	169.578	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	2.786	4	0.696	1.836	0.121
	ภายในกลุ่ม	149.859	395	0.379		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	8.257	4	2.064	3.550	0.007*
	ภายในกลุ่ม	229.681	395	0.581		
	รวม	237.937	399			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.799	4	0.200	0.627	0.643
	ภายในกลุ่ม	125.729	395	0.318		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีอายุต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านเงื่อนไขความรู้ ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe Method) ดังตารางที่ 4.19 – 4.21

ตารางที่ 4.19 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี	มากกว่า 21 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.45	3.40	3.75	3.84	3.67
18 ปี	3.45	-	0.999	0.175	0.041*	0.765
19 ปี	3.40	0.999	-	0.037*	0.005*	0.563
20 ปี	3.75	0.175	0.037*	-	0.895	0.986
21 ปี	3.84	0.041*	0.005*	0.895	-	0.832
มากกว่า 21 ปีขึ้นไป	3.67	0.765	0.563	0.986	0.832	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ คือ

คู่ที่ 1 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 20 ปี ($\bar{x} = 3.75$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 19 ปี ($\bar{x} = 3.40$)

คู่ที่ 2 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 21 ปี ($\bar{x} = 3.84$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปี ($\bar{x} = 3.45$) และนักศึกษาที่มีอายุ 19 ปี ($\bar{x} = 3.40$)

คู่ที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 21 ปี ($\bar{x} = 3.84$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณของนักศึกษาที่มีอายุ 19 ปี ($\bar{x} = 3.40$)

ตารางที่ 4.20 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี	มากกว่า 21 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.83	3.90	4.06	4.10	4.18
18 ปี	3.83	-	0.990	0.345	0.244	0.258
19 ปี	3.90	0.990	-	0.616	0.471	0.444
20 ปี	4.06	0.345	0.616	-	0.471	0.444
21 ปี	4.10	0.244	0.471	0.997	-	0.937
มากกว่า 21 ปีขึ้นไป	4.18	0.258	0.444	0.937	0.983	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		18 ปี	19 ปี	20 ปี	21 ปี	มากกว่า 21 ปีขึ้นไป
	\bar{x}	3.20	3.37	3.60	3.64	3.55
18 ปี	3.20	-	0.870	0.470	0.317	0.896
19 ปี	3.37	0.870	-	0.470	0.317	0.896
20 ปี	3.60	0.060	0.470	-	0.994	0.999
21 ปี	3.64	0.033*	0.317	0.994	-	0.986
มากกว่า 21 ปีขึ้นไป	3.55	0.434	0.896	0.999	0.986	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คู่ที่ 1 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่มีอายุ 21 ปี ($\bar{x} = 3.64$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่มีอายุ 18 ปี ($\bar{x} = 3.20$)

ตารางที่ 4.22 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	13.507	8	1.688	3.535	0.001*
	ภายในกลุ่ม	186.742	391	0.478		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	6.175	9	0.772	1.847	0.067
	ภายในกลุ่ม	163.402	391	0.418		
	รวม	169.578	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	4.432	8	0.554	1.461	0.170
	ภายในกลุ่ม	148.213	391	0.379		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	13.345	8	1.668	2.904	0.004*
	ภายในกลุ่ม	224.592	391	0.574		
	รวม	237.937	399			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3.288	8	0.411	1.304	0.240
	ภายในกลุ่ม	123.240	391	0.315		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ศึกษาในคณะที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe Method ดังตารางที่ 4.23 – 4.24

ตารางที่ 4.23 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ

พฤติกรรม การดำเนิน ชีวิตตามหลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	\bar{x}	BUS	ARTS	IT&FD	ENG	SCI	IE	HET	MCT	A&D
		BUS	3.80	-	0.140	1.000	0.999	0.526	1.000	0.999
ARTS	3.47	0.140	-	1.000	0.834	0.977	0.994	1.000	1.000	1.000
IT&FD	3.70	1.000	1.000	-	1.000	0.962	1.000	1.000	1.000	0.999
ENG	4.04	0.999	0.834	1.000	-	0.572	1.000	0.991	0.951	0.770
SCI	3.04	0.526	0.977	0.962	0.572	-	0.880	0.943	0.998	0.993
IE	3.85	1.000	0.994	1.000	1.000	0.880	-	1.000	0.998	0.986
HET	3.63	0.999	1.000	1.000	0.991	0.943	1.000	-	1.000	0.999
MCT	3.43	0.981	1.000	1.000	0.951	0.988	0.998	1.000	-	1.000
A&D	3.41	0.219	1.000	0.999	0.770	0.993	0.986	0.999	1.000	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้

พฤติกรรม การดำเนิน ชีวิตตาม หลัก ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	\bar{x}	BUS	ARTS	IT&FD	ENG	SCI	IE	HET	MCT	A&D
		BUS	3.59	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
ARTS	3.54	1.000	-	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.999	0.110
IT&FD	3.40	1.000	1.000	-	1.000	1.000	1.000	1.000	0.999	0.995
ENG	3.71	1.000	1.000	1.000	-	1.000	1.000	1.000	1.000	0.709
SCI	3.67	1.000	1.000	1.000	1.000	-	1.000	1.000	1.000	0.841
IE	3.70	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-	1.000	1.000	0.864
HET	3.54	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-	1.000	0.769
MCT	3.82	1.000	0.999	0.999	1.000	1.000	1.000	1.000	-	0.520
A&D	2.99	0.008*	0.110	0.995	0.709	0.841	0.864	0.769	0.520	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

หมายเหตุ:	BUS	หมายถึง	คณะบริหารธุรกิจ
	ARTS	หมายถึง	คณะศิลปศาสตร์
	IT&FD	หมายถึง	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
	ENG	หมายถึง	คณะวิศวกรรมศาสตร์
	SCI	หมายถึง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	IE	หมายถึง	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
	HET	หมายถึง	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
	MCT	หมายถึง	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
	A&D	หมายถึง	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คู่ที่ 1 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่กำลังในคณะบริหารธุรกิจ ($\bar{x} = 3.59$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่กำลังในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ($\bar{x} = 2.99$)

ตารางที่ 4.25 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	12.002	3	4.001	8.416	0.000*
	ภายในกลุ่ม	188.247	396	0.475		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	3.887	3	1.296	3.096	0.027*
	ภายในกลุ่ม	165.691	396	0.418		
	รวม	169.578	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	3.833	3	1.278	3.400	0.018*
	ภายในกลุ่ม	148.812	396	0.376		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	6.724	3	2.241	3.839	0.010*
	ภายในกลุ่ม	231.213	396	0.584		
	รวม	237.937	399			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.169	3	0.390	1.231	0.298
	ภายในกลุ่ม	125.358	396	0.317		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ศึกษาในชั้นปีที่กำลังศึกษาที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ดังตารางที่ 4.26 – 4.29

ตารางที่ 4.26 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความพอประมาณ

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
	\bar{x}	3.44	3.50	3.82	3.75
ชั้นปีที่ 1	3.44	-	0.988	0.000*	0.532
ชั้นปีที่ 2	3.50	0.988	-	0.276	0.805
ชั้นปีที่ 3	3.82	0.000*	0.276	-	0.991
ชั้นปีที่ 4	3.75	0.532	0.805	0.991	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คู่ที่ 1 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ของนักศึกษาที่ชั้นปีที่ 3 ($\bar{x} = 3.82$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ($\bar{x} = 3.44$)

ตารางที่ 4.27 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	3.88	4.14	4.09	4.13
ชั้นปีที่ 1	3.88	-	0.438	0.039*	0.667
ชั้นปีที่ 2	4.14	0.438	-	0.992	1.000
ชั้นปีที่ 3	4.09	0.039*	0.992	-	0.998
ชั้นปีที่ 4	4.13	0.667	1.000	0.998	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คู่ที่ 1 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ของนักศึกษาที่ชั้นปีที่ 3 ($\bar{x} = 4.09$) สูงกว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ($\bar{x} = 3.88$)

ตารางที่ 4.28 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	3.79	4.18	3.95	4.08
ชั้นปีที่ 1	3.79	-	0.084	0.490	0.983
ชั้นปีที่ 2	4.18	0.084	-	0.490	0.983
ชั้นปีที่ 3	3.95	0.136	0.490	-	0.916
ชั้นปีที่ 4	4.08	0.481	0.983	0.916	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านเงื่อนไขความรู้

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	3.35	-	0.085	0.057	0.489
ชั้นปีที่ 2	3.53	0.085	-	0.604	0.982
ชั้นปีที่ 3	3.58	0.057	0.604	-	0.959
ชั้นปีที่ 4	3.71	0.489	0.982	0.959	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	4.594	5	0.919	1.850	0.102
	ภายในกลุ่ม	195.655	394	0.497		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	4.425	5	0.890	2.125	0.062
	ภายในกลุ่ม	165.125	394	0.419		
	รวม	169.578	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	4.512	5	0.902	2.400	0.037*
	ภายในกลุ่ม	148.133	394	0.376		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.772	5	0.754	1.269	0.276
	ภายในกลุ่ม	234.166	394	0.594		
	รวม	237.937	399			

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.331	5	0.466	1.479	0.196
	ภายในกลุ่ม	124.196	394	0.315		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกัน มีระดับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	พนักงาน รัฐฯ	พนักงาน บริษัทฯ	เจ้าของ กิจการฯ	รับจ้าง	เกษตรกร	อื่น ๆ	
\bar{x}	3.86	4.15	3.94	3.92	3.77	3.67	
พนักงานรัฐฯ	3.86	-	0.329	0.992	0.997	0.995	0.942
พนักงานบริษัทเอกชน	4.15	0.329	-	0.621	0.351	0.196	0.197
เจ้าของกิจการ/ค้าขาย	3.94	0.992	0.621	-	1.000	0.900	0.773
รับจ้าง	3.92	0.997	0.351	1.000	-	0.922	0.802
เกษตรกร	3.77	0.995	0.196	0.900	0.922	-	0.997
อื่น ๆ	3.67	0.942	0.197	0.773	0.802	0.997	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

พฤติกรรมการดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.398	3	0.133	0.263	0.852
	ภายในกลุ่ม	199.852	396	0.505		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	3.464	3	1.155	2.753	0.042*
	ภายในกลุ่ม	166.113	396	0.419		
	รวม	169.578	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	1.323	3	0.441	1.154	0.327
	ภายในกลุ่ม	151.321	396	0.382		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.255	3	0.752	1.263	0.287
	ภายในกลุ่ม	235.682	396	0.595		
	รวม	237.937	399			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.028	3	0.009	0.029	0.993
	ภายในกลุ่ม	126.499	396	0.319		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

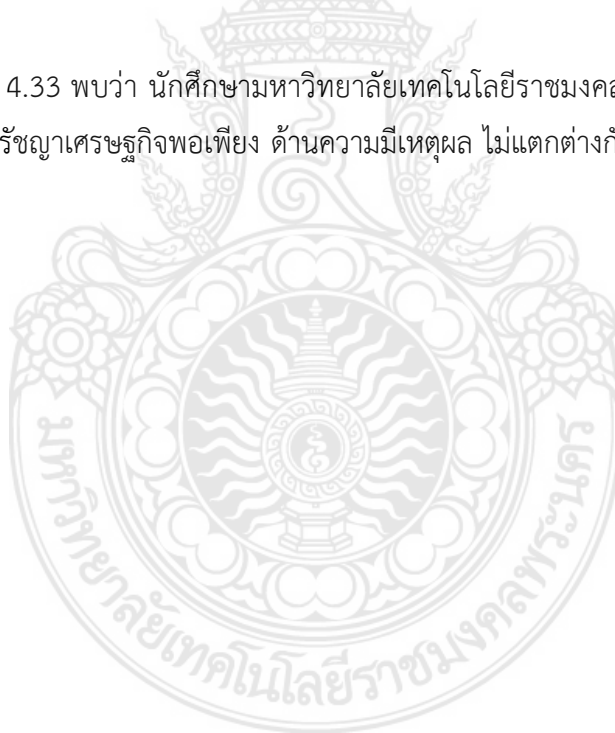
จากตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกันมีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านความมีเหตุผล ดังนั้น จึงต้องทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 ทดสอบความแตกต่างของการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีเหตุผล

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	30,001 – 40,000 บาท	40,001 บาทขึ้นไป
	4.05	4.05	4.10	3.79	3.80
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	4.05	-	0.935	0.269	0.357
20,001 – 30,000 บาท	4.10	0.935	-	0.174	0.243
30,001 – 40,000 บาท	3.79	0.269	0.174	-	1.000
40,001 บาทขึ้นไป	3.80	0.357	0.243	1.000	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	0.183	3	0.061	0.121	0.948
	ภายในกลุ่ม	200.066	396	0.505		
	รวม	200.249	399			
ความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	1.165	3	0.388	0.913	0.434
	ภายในกลุ่ม	168.412	396	0.425		
	รวม	169.577	399			
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.163	3	0.054	0.141	0.935
	ภายในกลุ่ม	152.482	396	0.385		
	รวม	152.644	399			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.403	3	0.134	0.224	0.880
	ภายในกลุ่ม	237.535	396	0.600		
	รวม	237.937	399			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.106	3	0.035	0.111	0.954
	ภายในกลุ่ม	126.421	396	0.319		
	รวม	126.527	399			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

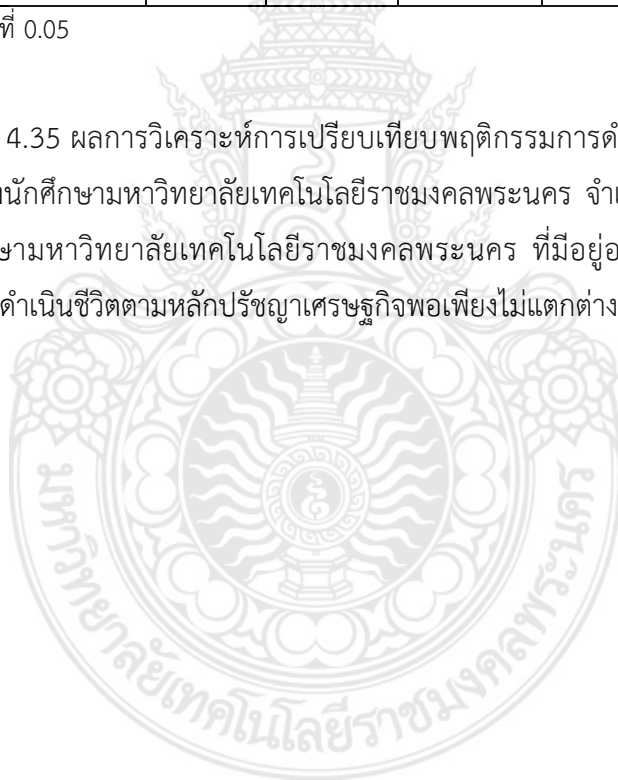
จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) ต่างกันมีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 ผลการศึกษา การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	ที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา				<i>t</i>	<i>Sig.</i>
	หอพัก		บ้าน			
	\bar{x}	<i>S.D.</i>	\bar{x}	<i>S.D.</i>		
1. ความพอประมาณ	3.70	0.689	3.68	0.720	0.084	0.773
2. ความมีเหตุผล	4.07	0.604	4.01	0.677	1.290	0.257
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.94	0.558	3.91	0.650	3.405	0.066
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.57	0.747	3.51	0.786	0.019	0.890
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.26	0.544	4.11	0.567	0.056	0.814
รวม	3.91	0.508	3.84	0.563	0.416	0.519

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษาต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 - เดือนกันยายน พ.ศ. 2564 กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Questionnaire Online) ที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 400 ชุด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่มกับ ประชากร หรือเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่อาจมีความสัมพันธ์กันหรือเป็นอิสระต่อกัน (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง รายได้ครอบครัวต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) อยู่ที่ 3,001 – 6,000 บาทต่อเดือน และนักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านในระหว่างการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความรู้ ปานกลาง และเมื่อจำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีข้อมูลด้านประชากรศาสตร์แตกต่าง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้ ตามลำดับ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ แสดงให้เห็นว่า

- 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีเพศต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน
- 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีอายุต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้

- 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ศึกษาคณะที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านเงื่อนไขความรู้
- 4) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล
- 5) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อาชีพของผู้ปกครองที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน ในด้านของการมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- 6) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน ในด้านความมีเหตุผล
- 7) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) ที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน
- 8) นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีที่พักอาศัยระหว่างการศึกษิต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากผลการศึกษาข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง รายได้ครอบครัวต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 – 30,000 บาท มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา) อยู่ที่ 3,001 – 6,000 บาทต่อเดือน และนักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่บ้านในระหว่างการศึกษิต

5.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากผลการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยนำคะแนนมาแบ่งตามเกณฑ์ระดับความรู้ความเข้าใจ 3 ระดับ สามารถสรุปได้ดังนี้

นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เนื่องจาก หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้นำวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เข้าไปบรรจุในหลักสูตร ที่จำเป็นต้องศึกษาของนักศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วาริ คลังศิริ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 2. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับ กานดา เต๊ะชั้นหมาก (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความรู้ในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เกิดการรับรู้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุเมธ ตันติเวชกุล (2544: 285 - 290) ที่เสนอว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตนเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะมุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็ว แต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้ โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 5 ประการ คือ

1. ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเอง มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
2. ด้านสังคม แต่ละสังคมต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรง เป็นอิสระ
3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่า โดยยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด
4. ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วเทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง
5. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มีที่มุ่งที่การลดค่าใช้จ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญและยึดหลักพอกินพอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น

5.2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า

พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านความพอประมาณ เมื่อได้รับเงินจากผู้ปกครองมา สามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง และไม่ต้องขอเพิ่ม อีกทั้งยังมีการลดค่าใช้จ่ายบางอย่างลง เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าเติมเกม ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมันรถ ฯลฯ มีการออมเงินฝากธนาคารทุกเดือน และยังมีการจัดบัญชีรายรับ - รายจ่ายของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2546: 37 - 46) ที่เสนอเกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง 4 มิติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่บนทางสายกลาง โดยคำว่า “พอเพียง” คือ ไม่สุดโต่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

- 1) พอประมาณ คือ พอทั้งปริมาณและคุณภาพ
- 2) มีเหตุผลในการบริโภค
- 3) มีภูมิคุ้มกันในตัวที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อป้องกันภัยและวิกฤต

และยัง สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังนี้ (1) ด้านการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเก็บออมเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การใช้ทรัพยากรทุกอย่างอย่างประหยัดและรู้คุณค่า การประยุกต์ของเก่าให้กลับมาใช้ได้อีกครั้ง (2) ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนรายวิชา “เศรษฐกิจพอเพียง” ควรมีการสอดแทรกเศรษฐกิจพอเพียงในทุกรายวิชา มีการจัดตั้งชมรมเศรษฐกิจพอเพียง มีการฝึกปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ (3) ด้านการรณรงค์ ได้แก่ การทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยการจัดอบรมให้ความรู้ ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียง

พฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านความมีเหตุผล จะเห็นได้ว่า ในการซื้อสินค้าคำนึงถึงความจำเป็นมาก่อนเสมอ มีวินัยทางการเงิน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างคุ้มค่าและประหยัด อีกทั้งยังมีการหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัว ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความมีเหตุผล หมายถึง

การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล พิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ และยังสามารถคล้องกับพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับความพึงพอใจ ดังนี้ “ความพึงพอใจทำให้เกิดความไม่พอ คนเราพึงพอใจก็ไม่มีทางที่จะหาทรัพย์มาบ่อนความพึงพอใจ ได้ความพึงพอใจเป็นปากที่หิวไม่หยุด เป็นปากที่หิวตลอดเวลา เท่าไรไม่พอ หาเท่าไร ไม่พอ ฉะนั้น จะต้องหาทางป้องกันวิธีที่จะนำมาบ่อนความพึงพอใจ ซึ่งก็คือ การทุจริต” และยังสามารถคล้องกับ จิราพร เกียรติวุฒิมร และศุภานัน ภพตระกูล (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวสูงสุด และมีการทำงานพิเศษหรือหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัวรวมทั้งมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ มีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเพื่อควบคุมการใช้จ่ายต่ำที่สุด นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านสังคมในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้เกี่ยวกับการที่สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญกับเงิน อำนาจ และวัตถุต่ำที่สุด นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง โดยมีการรับรู้ภาวะแวดล้อมของสังคมและโลก และไม่สุขุมบุหรี ไม่รับประทานสุรา และหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ และคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและส่วนร่วมเป็นที่ตั้งสูงสุด และมีการช่วยสอดส่องลดปัญหาอาชญากรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งความสุขต่ำที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย ได้แก่ ขณะที่นักศึกษาสังกัด การรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การรับรู้ปัญหาด้านสังคม และการรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลและสามารถอธิบายความผันแปรของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือยของนักศึกษาได้มากที่สุด คือ การรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ การรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่วนการรับรู้ปัญหาด้านสังคมเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลและสามารถอธิบายความผันแปรของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือยของนักศึกษาได้น้อยที่สุด

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี
 ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นระบบโดยไม่เบียดเบียนใคร และการทำงานในแต่ละครั้งจะมีการประเมินตนเองทุกครั้ง ซึ่งความขยันของตัวนักศึกษาเองเกิดจากการคบเพื่อนที่ขยัน และเมื่อมีเวลาว่างจะพยายามค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ กันยีสินี ปัญญาอภิวังค์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะชีวิตเพื่อการพัฒนาตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า เพศ ระดับชั้น กลุ่มการเรียน และเกรดเฉลี่ยที่แตกต่างกัน

ไม่มีผลต่อระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านโดยเรียงลำดับตามจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง และด้านการสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมทำนาระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 18.88 4. แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักศึกษาควรมีการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ครอบครัวต้องหมั่นดูแลและเอาใจใส่ในตัวนักศึกษา สถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ และชุมชนควรจัดโครงการที่เป็นประโยชน์เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน และยังสามารถคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย ได้อธิบายถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เมื่อทุกคนร่วมใจกันใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ได้รับประโยชน์ (เส้นทางสู่ความพอเพียง, 2551: 69) ดังนี้

- 1) ความสมดุล คือ ความสมดุลในชีวิต ความสมดุลในชุมชน
- 2) ความพร้อมต่อการรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากทั้ง 4 ด้าน

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้
 ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านเงื่อนไขความรู้ จะเห็นได้ว่า นักศึกษาเอาใจใส่การเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง มีการเผยแพร่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้อื่นทราบ และยังมีติดตามข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงว่า เงื่อนไขสำคัญที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น มี 2 ประการ คือ

- 1) คุณธรรม เป็นกลไกการคิดและตัดสินใจของแต่ละคน กล่าวคือ หากคิดและตัดสินใจเหมือนคนทั่วโลกที่บอกว่าเป็นความดี ความงาม ความจริง แสดงว่า เป็นคนมีคุณธรรม แต่ถ้าคิดและตัดสินใจออกมาตรงกันข้าม แสดงว่าเป็นคนไร้คุณธรรม
- 2) วิชาการหรือความรู้ ในการวางแผนและการลงมือทำนั้น ต้องใช้หลักวิชาที่เหมาะสม คือ เอาความรู้จริงและความรอบคอบเป็นตัวตัดสินใจ จะใช้อารมณ์และอคติไม่ได้ ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขในการดำเนินชีวิตต้องใช้ความอดทน ใช้สติ ใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิต (การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา, 2549: 4 - 6)

และยังสามารถคล้องกับหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ว่า การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความ

พอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผนและการตัดสินใจและการกระทำ และยังสอดคล้องกับ คุณธรรม 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ในด้าน เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย 1) ความรอบรู้ คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบ ด้านในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์พื้นฐานการนำไปใช้ในการปฏิบัติอย่างพอเพียง เนื่องจากการ มีความรอบรู้ย่อมทำให้มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง 2) ความรอบคอบ คือ มีการวางแผน โดยสามารถที่จะนำ ความรู้และหลักวิชาการต่าง ๆ มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันสัมพันธ์กัน 3) ความระมัดระวัง คือ ความมีสติ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ในการนำแผนปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นไปใช้ในทางปฏิบัติ โดยเป็นการระมัดระวังให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

พฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเงื่อนไขคุณธรรม
 ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านเงื่อนไขคุณธรรม จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความอดทนในการเรียนและคอยพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ ทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง และยึดหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิตอยู่ เสมอ ซึ่งเงื่อนไขคุณธรรม จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริตและมีความอกทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุขุม ตันติเวชกุล (2549) ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “ใต้เบื้องพระยุคลบาท” ว่า เศรษฐกิจพอเพียง กล่าวโดยสรุปคือ การหันหลังมายึดเส้นทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักการ พึ่งตนเอง 5 ประการ คือ พึ่งตนเองทางจิตใจ พึ่งตนเองทางสังคม พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี และพึ่งตนเองในทางเศรษฐกิจ

5.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

สามารถสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ทำให้ชีวิตดีขึ้นแต่ทำให้เราพึ่งตัวเองได้
2. สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและสามารถที่จะทำให้ชีวิตเรดีขึ้นจากการนำมาใช้
3. ใช้จ่ายอย่างประหยัดและให้เกิดคุณค่ามากที่สุด มีวินัยกับตัวเองให้มากที่สุด
4. ทำให้ชีวิตมีความพอเพียง มีความสุขกับครอบครัวอย่างพอเพียง
5. มีความพอประมาณในการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ใช่เกินตัว ไม่ว่าจะทำอะไรต้องมีการ ตัดสินใจอย่างรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ
6. ช่วยให้การดำรงชีวิตมีการวางแผนที่ดี การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างถูกต้อง และ พอดี
7. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ชีวิตประจำวันของเรา รู้จักวางแผนในการใช้ชีวิตมากขึ้น ทำให้เราประหยัดรู้จักไตร่ตรองในการจะซื้ออะไรแต่ละอย่างให้เสียก่อน ไม่ประมาทในการดำรงชีวิต รู้จัก

เก็บออมไว้ใช้ในยามยากลำบากและใช้จ่ายอย่างสมฐานะไม่ฟุ่มเฟือยจนเดือดร้อนผู้อื่น จึงทำให้ชีวิตของเราดีขึ้น

8. ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมามีภูมิคุ้มกันที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก

5.4 ข้อเสนอแนะ

- 5.4.1 มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักศึกษา รวมไปถึงบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย
- 5.4.2 ควรมีการรณรงค์ให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น
- 5.4.3 ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมกับคนในชุมชน และสังคม ทำให้นักศึกษาและชุมชนมีการช่วยเหลือเกื้อกูล และยังเป็น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5.5 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.5.1 งานวิจัยในเรื่องของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อจำกัดในเรื่องการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพราะทำการศึกษาเฉพาะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนั้น ผู้สนใจในกรอบแนวคิด อาจจะใช้เครื่องมือดังกล่าวขยายการเก็บข้อมูลในภาคสนาม เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในกรุงเทพมหานคร หรือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในภาคกลาง หรืออาจจะเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 8 แห่งก็ได้

5.5.2 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น บุคลากรของมหาวิทยาลัย ประชาชนในกรุงเทพมหานคร หรือประชาชนที่อาศัยในจังหวัดต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมอีกทั้งยังทำให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในวงกว้าง

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ.
- กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางเศรษฐกิจของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. (2547). กรอบแนวคิดทางทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักงานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ.
- กันย์สินี ปัญญาภิวงศ์. (2557). ทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ศิลปากร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตตา วานิชย์บัญชา. (2560). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ ครั้งที่ 29). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- กานดา เตชะชั้นหมาย. (2556). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เกษม วัฒนชัย. (2549). การเรียนรู้ที่แท้และพอเพียงในหลักคิด “พอเพียง”. กรุงเทพฯ: มติชน.
- _____. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. วารสารผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2549 – มีนาคม 2550: 155-156.
- คณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. (2547). นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ม.ป.ป.: ม.ป.ท.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). เศรษฐกิจพอเพียง. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2563, จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org/imabes/suff/suff-econ-pdf>.
- จิราพร เกียรติวุฒิมร และศุภานัน ภพตระกูล. (2555). ทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ้งเฟ้อ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. นครปฐม.
- ชญัญญา ธีระกนิษฐ์. (2555). พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน. อุดรธานี: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี.
- ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม: แนวพลิกฟื้น เศรษฐกิจ สังคม. กรุงเทพฯ: หมอ ช่าวบ้าน.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปวริศ เมตตา. (2560). ความรู้และพฤติกรรมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม. กรุงเทพมหานคร.
- วารี คลังศิริ. (2558). การรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. กาญจนบุรี.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2540). แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. _____ . (2544). เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรินใต้เบื้องพระยุคลบาท. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- _____ . (2549). ใต้เบื้องพระยุคลบาท. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มติชน.
- หัสติน แก้ววิชิต. (2559). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา พฤติกรรมมนุษย์เพื่อการพัฒนาตน. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. อุดรธานี.
- King, L. A. (2011). The Science of Psychology. (2nd ed.). New York: McGraw Hill.
- Lefton, L. A., & Brannon, L. (2008). Psychology. New York: Pearson Education.
- Yamane, Taro. (1970). Statistical an Introductory Analysis. 2nd ed Takyo: John Weatherhill, inc.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. คำตอบของนักศึกษาหรือข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ความร่วมมือแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระพร้อมเสนอแนะแนวทางในส่วนที่ควรปรับปรุงต่อไป

4. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ผู้วิจัยขอให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย (✓) และตอบคำถามลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษา ทั้งนี้ ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุ
 - () 1. 18 ปี () 2. 19 ปี
 - () 3. 20 ปี () 4. 21 ปี
 - () 5. มากกว่า 21 ปีขึ้นไป
3. คณะที่กำลังศึกษา
 - () 1. คณะบริหารธุรกิจ () 2. คณะศิลปศาสตร์
 - () 3. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น () 4. คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - () 5. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี () 6. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - () 7. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ () 8. คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
 - () 9. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
4. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
 - () 1. ชั้นปีที่ 1 () 2. ชั้นปีที่ 2
 - () 3. ชั้นปีที่ 3 () 4. ชั้นปีที่ 4
5. อาชีพของผู้ปกครอง
 - () 1. พนักงานรัฐ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ / รับราชการ () 2. พนักงานบริษัทเอกชน
 - () 3. เจ้าของกิจการ / ค้าขาย () 4. รับจ้าง
 - () 5. เกษตรกร () 6. อื่น ๆ (ระบุ)
6. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
 - () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท () 2. 20,001 – 30,000 บาท
 - () 3. 30,001 – 40,000 บาท () 4. 40,001 บาทขึ้นไป
7. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (เฉพาะตัวนักศึกษา)
 - () 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท () 2. 3,001 – 6,000 บาท
 - () 3. 6,001 – 9,000 บาท () 4. 9,001 บาทขึ้นไป
8. ที่อยู่อาศัยระหว่างศึกษา
 - () 1. หอพัก () 2. บ้าน

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ใช่	ไม่ใช่
1. เศรษฐกิจพอเพียงตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี		
2. เศรษฐกิจพอเพียงจำเป็นต้องมีความรู้และคุณธรรม		
3. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำความคิดของคนที่เป็นแบบอย่างที่ดีมาปฏิบัติตาม		
4. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยให้เรามีชีวิตที่สบายขึ้น		
5. เศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มจากระดับชาติก่อนเป็นอันดับแรก		
6. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำระบบคอมมิวนิสต์มาใช้ในชีวิตประจำวัน		
7. เศรษฐกิจพอเพียงทำให้เรามีภูมิคุ้มกันที่ดี พร้อมรับมือการกับการเปลี่ยนแปลง		
8. ไม่ว่าเราจะทำอะไร เราต้องมีการตัดสินใจตลอดเวลา นั่นคือ ความมีเหตุผลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
9. เราควรใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะ หรือเงินที่เราหามา โดยเราไม่อยู่อย่างลำบาก และฝืดเคือง นี่คือ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		
10. เศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ		
11. เศรษฐกิจพอเพียง มีเงื่อนไข 2 ประการ คือ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม		
12. Self-Sufficiency นั้นหมายความว่า ผลิตอะไรมีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอยืมคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง		
13. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นรากฐานที่ดีในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน		
14. หัวใจของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การละทิ้งความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน		
15. 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ หัวใจของเศรษฐกิจพอเพียง		

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พฤติกรรม	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความพอประมาณ					
1. มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตัวเอง					
2. มีการออมเงินฝากธนาคารทุกเดือน					
3. ลดค่าใช้จ่ายบางอย่างลง เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าเติมเกม ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมันรถ ฯลฯ					
4. เมื่อได้รับเงินจากผู้ปกครองมา สามารถบริหารจัดการเองได้ด้วยตนเอง และไม่ต้องขอเพิ่ม					
ความมีเหตุผล					
1. ใช้ทรัพยากรทุกชนิดอย่างคุ้มค่าและประหยัด					
2. มีวินัยทางการเงิน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง					
3. มีการหารายได้เพิ่ม เพื่อช่วยเหลือครอบครัว					
4. ในการซื้อสินค้าคำนึงถึงความจำเป็นมาก่อนเสมอ					
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี					
1. มีการวางแผนการใช้ชีวิตเป็นระบบโดยไม่เบียดเบียนใคร					
2. การทำงานในแต่ละครั้งจะมีการประเมินตนเองทุกครั้ง					
3. ความขยันของท่านเกิดจากการคบเพื่อนที่ขยัน					
4. เมื่อมีเวลาว่างจะพยายามค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
ด้านเงื่อนไขความรู้					
1. เอาใจใส่การเรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
2. ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
3. มีการเผยแพร่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้อื่นทราบ					
4. ติดตามข่าวสารปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอ					
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
1. ยึดหลักเดินทางสายกลางในการดำเนินชีวิตอยู่เสมอ					
2. ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น					
3. มีความอดทนในการเรียนและคอยพัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
4. ทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวปวีณา จารุศิริ

1. ประวัติส่วนตัว

วัน/เดือน/ปี เกิด 6 ธันวาคม 2514

สถานที่ติดต่อ

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หมวดสาขาวิชาศึกษาทั่วไป
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

เบอร์โทรศัพท์ 0 2665 3555 ต่อ 8330

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 08 9448 0017

อีเมล paweena.c@rmutp.ac.th

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. ที่จบ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถานศึกษา
2552	รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2540	ครุศาสตรบัณฑิต	สังคมศึกษา	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- อาจารย์ประจำกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หมวดสาขาวิชาศึกษาทั่วไป

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาวิณี อุ๋นวัฒนา

1. ประวัติส่วนตัว

วัน/เดือน/ปี เกิด 14 ธันวาคม 2515

สถานที่ติดต่อ

สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

เบอร์โทรศัพท์ 0 2665 3555

เบอร์โทรศัพท์มือถือ

อีเมล Pawinee.o@rmutp.ac.th

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. ที่จบ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถานศึกษา
2543	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	การสอน ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2538	ครุศาสตรบัณฑิต	การสอนมัธยมศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวศุภวรรณ กุศลธรรมรัตน์

4. ประวัติส่วนตัว

วัน/เดือน/ปี เกิด 19 มีนาคม 2530

สถานที่ติดต่อ

งานพัสดุ ฝ่ายบริหาร
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

เบอร์โทรศัพท์ 0 2665 3555 ต่อ 8330

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 06 3229 4249, 09 7298 9149

อีเมล supawan.k@rmutp.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. ที่จบ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถานศึกษา
2552	บริหารธุรกิจบัณฑิต	การจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยว	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

6. ตำแหน่งปัจจุบัน

- นักวิชาการพัสดุ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร